

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **P. H.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2020, č. j. MV-29487-2/OAM-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 8. 2020, č. j. 19 Az 11/2020 - 61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, se přiznává odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **3.400 Kč**, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalobce je státní příslušník Ukrajiny. Dne 7. 2. 2020 byl kontrolován hlídkou Policie ČR. Na výzvu nepředložil žádný cestovní doklad. Lustrací hlídka zjistila, že žalobci bylo na základě rozhodnutí Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje ze dne 5. 8. 2013 (č. j. KRPP-125097-16/Č-2013-030022) uloženo správní vyhoštění s platností do 20. 11. 2021. Rozhodnutím Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ze dne 9. 2. 2020 (č. j. KRPZ-16421-19/ČJ-2020-150023-SV-VS) byl žalobce zajištěn. V zařízení pro zajištění cizinců podal žalobce dne 11. 2. 2020 žádost o udělení mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Dne 14. 2. 2020 žalovaný rozhodnutím uvedeným v návěti řízení o žádosti zastavil podle § 11a odst. 3 zákona o azylu, jako řízení o další opakované žádosti.

[2] V rozhodnutí o zastavení řízení žalovaný uvedl, že žádost ze dne 11. 2. 2020 je v pořadí již pátou žádostí o udělení mezinárodní ochrany. První žádost z roku 2004 byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná, žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Ostravě (rozsudek č. j. 60 Az 212/2004 - 17 ze dne 28. 11. 2005). Druhá žádost z roku 2013 byla rovněž zamítnuta jako zjevně nedůvodná, žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Praze (rozsudek č. j. 49 Az 62/2013 - 33 ze dne 5. 8. 2013); kasační stížnost žalobce proti tomuto rozsudku byla

usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 210/2015 - 25 ze dne 7. 10. 2015 odmítnuta pro nepřijatelnost. Třetí žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce v roce 2015, rozhodnutím ze dne 27. 9. 2016 mu nebyla mezinárodní ochrana udělena. Správní žalobu proti tomuto rozhodnutí žalobce nepodal. Počtvrté požádal žalobce o udělení mezinárodní ochrany dne 16. 11. 2016 a řízení o této žádosti žalovaný zastavil dne 24. 11. 2016 podle § 11a odst. 3 zákona o azylu. V páté žádosti žalobce neuvedl žádné důvody, pro které by mu měla být poskytnuta mezinárodní ochrana, ani nepoukázal na žádnou změnu okolností, které by mohly vést k důvodné domněnce, že by v zemi původu mohl být vystaven pronásledování nebo že by mu hrozila vážná újma. Žádné takové okolnosti neshledal ani žalovaný, proto řízení podle § 11a odst. 3 zákona o azylu zastavil.

[3] Proti rozhodnutí o zastavení řízení podal žalobce správní žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“). Žalobní námitka spočívala v tom, že žalovaný s ním v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany nevedl pohovor podle § 23 zákona o azylu a současně mu ani neumožnil uvést důvody jeho žádosti písemně nebo jiným vhodným způsobem.

[4] Krajský soud žalobu zamítl. Uvedl, že v řízení o další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany není nutné provést pohovor, v takovém případě ministerstvo umožní sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem. Krajský soud zdůraznil, že žadatel měl pro uvedení důvodů prostor především v písemné žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rámci řízení o zajištění za účelem správního vyhoštění byl poučen, že může žádost o mezinárodní ochranu podat a že v zařízení pro zajištění cizinců je dostupná bezplatná právní pomoc. Neuvěřil žalobcově tvrzení, že strohá žádost je důsledek stresu plynoucího ze zajištění a umístění do zajišťovacího zařízení. Odůvodnění napadeného rozhodnutí ob stojí dle krajského soudu i z hlediska požadavků uvedených v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 185/2017 - 38, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že na odůvodnění je třeba klást nároky, které rozšířený senát zformuloval ve vztahu k rozhodnutí o opakované žádosti dle dřívější právní úpravy, a že ve všech těchto případech je třeba trvat na tom, aby ministerstvo zdůvodnilo jednak svůj závěr, že cizinec ve své žádosti neuvedl relevantní důvody, které nemohl uplatnit v předchozích žádostech, jednak že v zemi jeho původu nedošlo k podstatným změnám, které by mohly mít vliv na případné udělení mezinárodní ochrany. Politickou a bezpečnostní situaci na Ukrajině žalovaný posuzoval na základě aktuálních podkladů (informace OAMP z 25. 4. 2019, Situace v zemi, politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby, Informace MZV ČR č. j. 131227-6/2019-LPTP ze dne 15. 8. 2019) a dospěl k závěru, že situace v zemi původu se od předchozí žádosti žalobce nezměnila. Žádost žalobce považoval krajský soud za účelovou, neboť žalobce ji podal poté, kdy byl zadržen a následně zajištěn cizineckou policií. Současně si byl vědom, že na území České republiky pobývá neoprávněně. Žádost tak měla především zabránit jeho vyhoštění.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítl nedostatečné zjištění skutkového stavu jako důsledek toho, že mu nebylo umožněno sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel se domnívá, že žalovaný s ním měl provést pohovor i k této jeho páté žádosti, případně mu umožnit uvést důvody žádosti písemně. Přinejmenším ho měl, v souladu se správním řádem, vyzvat k doplnění žádosti a uvedení důvodů žádosti. Tuto skutečnost posoudil krajský soud zcela nedostatečně a tím se ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř.“) dopustil zásadního pochybení, které může mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele. Kasační stížnost proto stěžovatel považuje za přijatelnou.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy přípustná.

[7] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda je podaná kasační stížnost přijatelná, tedy zda svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ vyložil soud v usnesení 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] O žádný z těchto případů se však ve věci stěžovatele nejedná, a kasační stížnost je proto nepřijatelná. Ačkoli usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud stručně odůvodnění připojuje.

[9] Stěžovatel namítal, že s ním v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany nebyl proveden pohovor ani mu nebyla dána možnost sdělit jinak důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[10] K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65. Z něj vyplývá, že hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.

[11] K absenci pohovoru lze citovat usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2017, č. j. 7 Azs 330/2017 - 35, v němž zdejší soud konstatoval, že „*[z]a situace, kdy byla podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany, a o zjištěném stavu věci nebyly důvodné pochybnosti, žalovaný nebyl povinen provádět pohovor [§ 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu]*.“ (obdobně např. usnesení ze dne 5. 12. 2019, č. j. 7 Azs 306/2019 – 67).

[12] V usnesení ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 448/2019 - 34, pak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v případě dalších opakovaných žádostí je s ohledem na „zkušenost“ žadatele a s přihlédnutím k zjevné účelovosti podané žádosti dostačující, je-li žadatel řádně poučen o možnosti podat žádost o udělení mezinárodní ochrany. „*Stěžovatel neměl spoléhat, že na něj toto ustanovení nedopadne. Ostatně i z § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu plyne, že pohovor se neprovádí, byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany; v takovém případě žalovaný umožní žadateli sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem. Stěžovatel byl řádně poučen o možnosti podat žádost o mezinárodní ochranu. V tomto typu řízení není žádným nováčkem, ostatně žádost podal již potřeť. Již jen proto si mohl a měl být vědom, že „nové“ důvody, pro které žádá o mezinárodní*

ochranu, bylo – v jeho specifické situaci – třeba sdělit již v samotné žádosti ze dne 22. 8. 2019. NSS se shoduje s krajským soudem, že ze všech okolností číší, že v pořadí třetí žádost o mezinárodní ochranu byla účelová. Stěžovatel ji totiž podal po tom, co jej blídka policie zadržela, zajistila a umístila v zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění. Stěžovatel v žádosti neuvedl zřetelně nic, žádný „azylový“ důvod, natož něco nového, co neuvedl v řízeních o předchozích žádostech. Žádné nové skutečnosti žalobce neuváděl ani v žalobě.“

[13] Stěžovatelův případ se od výše zmíněných případů nijak podstatně neodlišuje (jen vyšším počtem opakovaných žádostí).

[14] Otázka, rozhodná pro nyní posuzovaný případ, tak již byla Nejvyšším správním soudem řešena, přičemž soud neshledal důvod pro odklon od dosavadní judikatury. Rozhodnutí krajského soudu je zcela v intencích dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu. Není proto naplněn důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 3. 2020, č. j. 19 Az 11/2020 - 11, ustanoven advokát. Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby - sepsání doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovený advokát nedoložil, že by byl plátcem DPH; celkem tedy jeho odměna činí částku ve výši 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu